

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ

«Філософія психології»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр

Спеціальність: всі

Рік навчання: 4, семестр 7

Форма навчання: денна

Кількість кредитів ЄКТС: 4

Мова викладання – українська

Лектор курсу

Гейко Світлана Миколаївна, канд. філос. наук, доцент
кафедри філософії та міжнародної комунікації

Контактна інформація
лектора (e-mail)

Кафедра філософії та міжнародної комунікації,
корпус 3, к. 125, тел. 097 465 43 19

svetageiko@nubip.edu.ua

Сторінка курсу в eLearn

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4396>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Актуальність дисципліни зумовлена тими соціокультурними трансформаціями в українському суспільстві, що прискорюють осмислення світу людиною, яка самовизначається у змінному середовищі, де відбувається, зокрема, піднесення психологічної думки до філософсько-світоглядного рівня. Засвоєння курсу «Філософія психології» потребує розуміння та усвідомлення теоретичного і практичного значення філософсько-психологічних концепцій. Адже філософія психології охоплює такі структурні рівні філософського знання, як психоаналіз, неофрейдизм, феноменологія, включає дослідження теорій свідомості, що розроблялися у межах філософії прагматизму. Відповідно, філософія психології – це міждисциплінарна галузь знання, що зорієнтована на поєднання теоретичного потенціалу психологічної науки із досягненнями сучасної філософії. Завдяки цьому її вивчення дозволяє сформуванню переліку загальних компетентностей, які лежать в основі вищої професійної освіти незалежно від сфери

спеціалізації. Вивчення філософії психології сприяє також світоглядно-методологічній підготовці студентів, формуванню філософської культури мислення, актуалізації національної свідомості майбутньої суспільної еліти, а тому є необхідною складовою теоретичного рівня університетської підготовки.

Дисципліна складається з двох змістових модулів: «Філософія психології як філософія науки» та «Філософський аналіз основних парадигм психології». Вони передбачають розгорнутий розгляд таких проблем, як, філософські основи психологічного дослідження, філософський аналіз базових понять психології та основних парадигм психології, в тому числі: психоаналіз, екзистенційна та гуманістична психологія, діяльнісний підхід у психології, соціальна психологія тощо.

Мета вивчення дисципліни: відтворення філософсько-світоглядного змісту найактуальніших соціально-психологічних проблем, опрацювання та засвоєння понятійно-категоріального апарату філософсько-психологічного знання, її методологічного базису, а також змісту основних його теорій.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

- ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями
 - ЗК 5. Здатність бути критичним і самокритичним
 - ЗК 7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- фахові/спеціальні компетентності (ФК)*
- СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.
 - СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.
 - СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.
 - СК6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.
 - СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.
 - СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

Програмні результати навчання (ПРН):

- ПРН 2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ, можливості їх коригування у контексті професійних завдань.
- ПРН 3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. іноземних та з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.
- ПРН 4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел (як україномовних, так і іншомовних).
- ПРН 6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.
- ПРН 7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Змістовий модуль 1. Філософія психології як філософія науки				
Тема 1. Предмет, завдання і місце філософії психології в комплексі наук про свідомість.	2/2/15	Знати базові філософські поняття Вміти визначати предмет філософії психології. Аналізувати завдання філософії психології. Розуміти місце філософії психології в комплексі наук про свідомість. Розрізняти сутність філософії та філософії психології. Застосовувати набуті знання до аналізу життєвої активності	Здача семінару № 1. Написання доповідей, підготовка презентацій. Опрацювати додатковий теоретичний матеріал.	10 балів
			Написання тестів.	10 балів
Тема 2. Філософські основи психологічного дослідження	2/2/15	Знати сутність психологічного дослідження. Розуміти філософську специфіку основ психологічного дослідження Застосовувати набуті знання до аналізу психіки.	Здача семінару № 2. Написання доповідей, підготовка презентацій. Підготовка до індивідуального навчально-дослідного завдання	10 балів
			Написання тестів. Здача індивідуального навчально-дослідного завдання	10 балів

<p>Тема 3. Філософський аналіз базових понять психології</p>	<p>2/2/15</p>	<p>Знати базові поняття психології та філософії. Вміти виділяти характерні риси кожного з них. Аналізувати з філософських позицій базові поняття психології. Розуміти зв'язок між базовими поняттями філософії та психології. Розрізнити базові поняття психології. Застосовувати набуті знання для критичного аналізу психічних процесів.</p>	<p>Здача семінару № 3. Написання доповідей, підготовка презентацій. Опрацювати додатковий теоретичний матеріал. Написання тестів.</p> <p>Здача модульного тесту.</p>	<p>10 балів</p> <p>10 балів</p> <p>30 балів</p>
<p>Змістовий модуль 2. Філософський аналіз основних парадигм психології</p>				
<p>Тема 4. Інтроекціонізм. Біхевіоризм. Гештальт- психологія</p>	<p>2/2/10</p>	<p>Знати основні парадигми психології Аналізувати зв'язок між ними. Розуміти зміст інтроекціонізму, біхевіоризму, гештальт- психології Розрізнити ці парадигми психології.</p>	<p>Здача семінару № 4. Написання доповідей, підготовка презентацій. Написання тестів.</p>	<p>10 балів</p> <p>10 балів</p>
<p>Тема 5. Психоаналіз Екзистенційна й гуманістична психологія. Діяльнісний підхід у філософії психології</p>	<p>2/4/15</p>	<p>Знати основні парадигми психології Аналізувати зв'язок між ними. Розуміти зміст психоаналізу, екзистенційної й гуманістичної психології, діяльнісного підходу у філософії психології. Розрізнити ці парадигми</p>	<p>Здача семінару № 5. Написання доповідей, підготовка презентацій. Написання тестів.</p>	<p>10 балів</p> <p>10 балів</p>

		психології.		
Тема 6. Психофізіологія. Патопсихологія. Когнітивна психологія.	2/2/10	Знати основні парадигми психології Аналізувати зв'язок між ними. Розуміти зміст психофізіології, патопсихології, когнітивної психології. Розрізняти ці парадигми психології.	Здача семінару №6. Написання доповідей, підготовка презентацій. Написання тестів.	10 балів 10 балів
Тема 7. Соціальна психологія. Педагогічна та вікова психологія	2/2/10	Знати основні поняття з теми Вміти визначати сутність педагогічної та вікової психології. Розрізняти педагогічну та вікову психологію. Розуміти особливості соціальної психології. Аналізувати основні етапи розвитку філософії психології Застосовувати набуті знання для зростання фахової майстерності	Здача семінару №7. Написання доповідей, підготовка презентацій. Здача модульного тесту.	10 балів 30 балів
Всього за семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<i>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</i>	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Наукові роботи студентів, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
<i>Політика щодо</i>	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин

відвідування:	(наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)
----------------------	--

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	Екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Романовський О. Г. Філософія психології : навч. посібник / [О. Г. Романовський, В. Є. Михайличенко, Л. М. Грень] ; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». – Харків : НТУ «ХПІ», 2016. – 140 с.

2. Философия психологии: програмн. справочник / составитель Л.К.Велитченко / Под общ. ред. А.Я.Чебыкина . – Одесса: издатель Букаев Вадим Викторович, 2012. – 554 с.

3. Філософія психології: тексти. Хрестоматія для студентів психологічних спеціальностей / укладачі: Ю.Л. Горбенко, Ю.О. Клименко, В.Ф. Моргун (відпов. за вип.). – Полтава: ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2017. – 402 с.

4. Філософія: Навчальний посібник / [І.Ф. Надольний, В.П. Андрущенко, І.В. Бойченко та ін.]. – К : Вікар: Знання, 2018. – 624 с.

5. Філософія: Навчальний посібник / [Є.М. Причепій, А.М. Черній, Л.А. Чекаль]. – К : Академвидав, 2014. – 624 с.

6. Філософський енциклопедичний словник / НАН України, Ін-т філософії ім. Г. С. Сковороди; редкол.: В. І. Шинкарук (голова). – К. : Абрис, 2012. – 742 с.

Додаткові

7. Горський В.С. Філософія в українській культурі. [Текст] / В. С. Горський. – К. : Центр практичної філософії, 2011. – 73 с.

8. Історія філософії України. Хрестоматія: Навчальний посібник / Упорядники: М.Ф.Тарасенко, М.Ю.Русин І.В.Бичко та ін. – К., 2003.

9. Кант І. Критика чистого розуму. [Текст] / Пер. з нім. Ігоря Бурковського – К. : Юніверс, 2000. – 349 с.

10. Крымский С.Б. Философия как путь человечности и надежды. [Текст]/ С. Б. Крымский. – К. : Курс, 2000. – 308 с.

11. Кузьміна С.Л. Філософсько-педагогічна спадщина П. Юркевича. [Текст] / С. Л. Кузьміна; Тавр. нац. ун-т ім. В. І. Вернадського – К., 2003. – 303 с.
12. Лук'янець В.С. Філософський постмодерн. [Текст] / В. С. Лук'янець, О. М. Соболь. – К. : Абрис, 1998. – 352 с.
13. Ніцше Ф. Так казав Заратустра. Жадання влади [Текст] / Ф. Ніцше. – К. : Основи-Дніпро, 2013. – 415 с.
14. Огороднік І.В. Українська філософія в іменах: Навч. посібник. [Текст] / І. В. Огороднік, М. Ю. Русін. – К., 2007. – 325 с.
15. Рассел Б. Історія західної філософії / Пер. з англ. Ю. Лісняка, П. Таращука. – К. : Основи, 2005. – 795 с.
16. Рюс Ж. Поступ сучасних ідей: панорама новітньої науки [Текст] / Пер. з фр. В. Шовкун. – К. : Основи, 2008. – 669 с.
17. Сковорода Григорій: образ мислителя. – К., 2007.
18. Спенсер Г. Синтетическая философия: Пер. с англ. – К. : Ника-Центр, 1997. – 512 с. – (Серия «Познание; Вып.2»).
19. Татаркевич В. Антична і середньовічна філософія. [Текст] / В. Татаркевич // Історія філософії. Т.1. – Львів : Свічадо, 2016. – 456 с.
20. Читанка з філософії у 6 книгах. Кн. 6. :Зарубіжна філософія ХХ століття / Волинка Г. І., ред. – К. : Фірма «Довіра», 2013. – 238 с.
21. Федів Ю. Історія української філософії: Курс лекцій. [Текст] / Ю. О. Федів, Н. Г. Мозгова. – К., 2014.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека світової літератури. Оригінали та переклади. (укр.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ae-lib.org.ua>
2. Електронна бібліотека кафедри філософії та методології науки філософського факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.philsci.univ.kiev.ua/UKR/index.html>
3. Сайт Українського філософського фонду[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.philosophy.ua>
4. Сайт філософсько-літературного журналу „Логос"[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ruthenia.ru/logos/>
5. Hubner K. Philosophy of Modern Art and Philosophy of Technology [Електронний ресурс] / К. Hubner. – Режим доступу: http://scholar.lib.vt.edu/ejournals/SPT/v4_n1pdf/HUBNER.PDF